

Manje-više ekonomisti se slažu da je institucionalni okvir odlučujući čimbenik uspjeha bilo kojeg društva ili države. U konačnici u demokratskim društvima to se svodi na vladavinu prava. Vladavina prava ne znači da vlada pravda. To se najbolje vidi po zakletvi koju diplomirani pravnici daju prilikom promocije. Iako manjkava vladavina prava dovodi sve građane bilo kog društva u ravnopravni položaj. Međutim, kada svi nisu jednaki tada imamo pravo vladanja pojedinaca koji su sami po sebi zakon ...

Nesigurnost u demokratskim društvima temelji se na neizvjesnostima manje ako su poznate i više ako su nepoznate. Sada se nesigurnosti pridodaje i slučajnost. Slučajno se nešto (nije)dogodilo samo po sebi trebalo bi, kako nas uvjeravaju, predstavljati validan zaključak. Zašto? Za koga? Slučajnost kao događaj u svom ponavljanju postaje frekvencija i nikako je nije moguće definirati kao događaj koji nema svoju uzročno posljedičnu vezu. Ne nastaje nešto iz ničega. Ništa ne postaje nešto. Da bi se to dogodilo potreban nam je bog. Kako smo mi samo ljudi, uskraćene su nam božanske moći.

Kada nema vladavine prava, već pravo vladanja tada možemo govoriti o ovakvim ili onakvим totalitarnim sustavima. Tijekom povijesti većina se je borila za ravnopravnost jer je manjina mogla činiti što hoće. Današnje razvijene zemlje, bez izuzetka, poštju i prihvaćaju ravnopravnost svih sugrađana. Humanizira i socijalizira se kazna i za one koji ne poštju zakone. Po mome mišljenju za to možemo zahvaliti kršćanstvu. „Ne učini drugom što temi nije drago.“

U lijepoj našoj svjedočimo kršenju zakona, pri čemu prekršitelji ne odgovaraju za svoje protuzakonite činidbe. Sjetimo se kako smo se u pregovorima s EU morali posebno pomučiti kako bi zatvorili poglavla koja su obrađivala ravnopravnost građana. Čak je prilagodba dobila i svoju krilaticu – „Nulta tolerancija prema kriminalu“, pri čemu se je mislilo na jednakost svih građana na jednak način prema zakonu. Kad smo postali punopravna članica zaboravili smo na „Nultu toleranciju ..“.

Dio rastuće emigracije mladih ljudi svakako je moguće obrazložiti nejednakosću hrvatskih građana. Neki dobiju posao – neki ne! Neka županija dobije tražena sredstva – neka ne! Neki grad dobije traženu pomoć – drugi ne! Neka općina je važna – druga nije! Pri tome tko će dobiti a tko ne nije stvar kriterija već je stvar, kako se to nekad govorilo, moralno-političke podobnosti. Namjerno koristim upravo navedeni izraz. Tako diskreciono pravo postaje odlučujući čimbenik koliko netko vrijedi u hrvatskom društvu. Neki vrijede mnogo i rade što hoće, drugi ne vrijede ništa i građani su drugog reda. Vladavina prava znači sigurnost građana, pa iako je teško,

Čuda se ne događaju, ona se stvaraju

Autor Guste Santini
Petak, 20 Srpanj 2018 16:45

---

vjerujemo da će sutra biti bolje svima pa i nama samima. Međutim, kada je pravo vladanja tada bolje sutra znači bolje za privilegirane a ne građanine drugog reda. Jasno na takvima osnovama rađa se politički populizam koji ne može donijeti ništa dobrog Lijepoj našoj. Oni koji ne podlježu populizmu odlaze iz Lijepe naše čak i ako nemaju unaprijed osigurani posao.

Vladavina prava znači smanjenje osobnih i društvenih troškova. U zemlji koja ima tako mnogo sudskih sporova koji traju tako dugo mora zabrinjavati. Nisu u pitanju samo loši zakoni ili loše pravosuđe iako ima i jednog i drugog. U pitanju je neravnopravnost građana i točka.

„Zaprešić kao slučaj“ zadovoljava navedeno. Što više moglo bi se još mnogo toga dodati ali to ostavljam za knjigu koju pišem. Za sada je dovoljno kazati da u Lijepoj našoj ni Ustavna načela nisu nedodirljiva. Gospodin gradonačelnik Željko Turk svoju funkciju u Zaprešiću provodi prema svom nahodenju, a ne kao što bi se to u demokratskom društvu očekivalo - kako javna osoba s ciljem ostvarivanja većeg blagostanja građana Zaprešića. „Grijeh propusta“ je također prisutan kako od strane sadašnjeg i bivšeg predsjednika HDZ-a, Ministarstva znanosti, DORH-a i predsjednika Gradskog vijeća grada Zaprešića gospodina Drage Bage koji je ujedno i predsjednik nezakonitog Upravnog vijeća škole „BAK“. Ovo nisu svi sudionici. Oni će biti nabrojani u knjizi.

Vatreni su pokazali kako je moguće ostvariti velike rezultate. Osobno vjerujem da Lijepa naša još uvijek može postati zemlja u kojoj će njezini građani biti sretniji i živjeti u blagostanju. Da bi se to dogodilo moramo postati svi jednaki, a to je moguće ako postoji vladavina prava.